

I. 10. ✓

Rozprávka o zakliatom poľovníkovi z Vlčích hôr

Kde bolo, tam bolo, za siedmimi horami a siedmimi dolinami, v malej chalúpke uprostred Poloninských hôr, v najvyššom kúte našej krajiny, žil jeden deduško. Jeho chalúpka ležala v neveľkej dedinke obkolesenej krásnymi horami a lesmi. Stredom dedinky tiekol potôčik, v ktorom si voda len tak bezstarostne žblnkotala. Príroda v okolí bola nádherná a nedotknuteľná, poskytujúca útočisko nielen zvieratkám, ale aj ľuďom. Lesné plody by ste chutnejšie a zdravšie nenašli asi nikde na svete. Ľudí v dedine nežilo veľa, ale vo všetkom si pomáhali a vychádzali v ústrety. Dedinské deti deduška volali Večerniček, pretože každý deň pred večerou im povedal nejakú rozprávku.

Bol teplý letný deň. Deti šantili po dedine. K večeru sa zhrkli k deduškovi na dvor a ako každý večer čakali rozčarované na rozprávku. „Dedko, deduško náš, povedzte že nám už nejakú rozprávku!“ vykrikovali niektoré z detí. „Nuž, posadajte si deti moje, len nakŕmim svojho Dunča a jednu vám poviem,“ odpovedal deduško. A keď sa usadil na stolček a k nohám si mu ľahol Dunčo, opýtal sa: „No, o čom by ste chceli počuť rozprávku dnes?“ „O Jankovi a Marienke!“ vykrikoval Ferko. „O drotárovi,“ zvolala Anička. „Alebo o zbojníkovi Fedorovi Holovatovi,“ povedal Jurko. „Dnes deti moje, vám rozpoviem rozprávku, ktorú som ešte nikdy nikomu nepovedal. Bude o zakliatom poľovníkovi.“ Deti si tíško posadali na zem do kruhu a deduško začal...

„Poznáte ten dom na konci dediny pod lesom? V ňom býval svárny poľovník Andrej. Svoje trofeje z poľovačiek vyvesoval na steny v dome. V kréme sa rád vystavoval, že v lovení sa mu nik široko-daleko nevyrovná. Stavil sa s ostatnými, že dokáže vykántriť všetkých vlkov v Poloninských horách. Ľudia mu neverili. A tak sa do toho pustil. Po krátkom čase sa stalo to, čo aj sľúbil. V týchto našich krásnych horách sa nenašiel ani jeden vlčík, ani jedna vlčica. Keď Andrej zabil posledného vlka, kráľ Polonin sa naňho veľmi nazlostil. Chcel ho potrestať za to, čo spravil v jeho lesoch. A tak ho zakliadol na to, čo mu vykántriť – na vlka. Ľudia v dedine si všimli, že v okolí už nie je žiaden vlk. Ale všimli si aj to, že aj vystavovač Andrej akosi zmizol. Dni plynuli, až dedinčania popri všetkých svojich starostiach na Andreja akosi zabudli. Spomenuli si na neho až potom, čo sa v okolí jeho domu začal potulovať mohutný vlk. Divili sa, čo tu vlk robí, keď ich Andrej všetkých pozabíjal. Ľudia radi klebetili a verili na kľatby, a tak si začali pošuškávať, že to asi nebude obyčajný vlk. Keďže sa ten jediný vlčík ponaviera v okolí Andrejovho domu, či to nebude práve on – Andrej. Všetci v dedine sa však vlka báli, lebo chodieval veľmi blízko obydlí.

Všetci, okrem Medovej baby. Tá ho stretávala, keď chodila pod les k svojim úľom. Jedného dňa sa mu prihovorela. Vlčík mój, ja asi tuším, čo teba trápi. Kľatba. Kľatba, ktorú na teba zoslal kráľ Polonin. Možno by som vedela, ako ňu jej zbaviť. Musíš vypiť nápoj, prírodný a čistý, ktorý pre teba pripraví mladá deva z lásky. Vyrobí ho z ovocia, vyzbieraného po vlčej cestičke. Nápoj bude účinný len vtedy, keď sa z chyby, ktorú si urobil poučíš.

Tak šiel deň za dňom, týždeň za týždňom, rok po roku, až sa do Poloninských hôr znova vrátili vlci. Keď sa vrátili vlci, vrátili sa aj poľovačky naň. Zakliaty Andrej si po rokoch trápenia vo vlčej koži uvedomil, že bezdôvodné zabíjanie vlkov nie je správne. Preto ich pred dedinskými poľovníkmi začal chrániť, aby ich znova nevykántrili a nedopustili sa chyby, akú urobil aj on.

Po lese sa okrem Medovej baby túlala aj mladá dievčina Žofka. Žila na samote pod lesom a ľudia ju poznali preto, lebo varila výborné liečivé ovocné sirupy. Ovocie na nich zbierala z nedotknuteľnej okolitej prírody krásnych lesov Polonin. Najlepšie a najzdravšie sirupy, ktoré mali až čarovnú moc, boli z plodín, pozbieraných po vlčích cestičkách. Ich zber bol však nebezpečný, presne pre tie vlky. Jeden vlk z vlčej svorky bol však priateľskejší. Žofka si ho obľúbila. Bol to zakliaty Andrej, ktorý ju pri zbere ovocia sprevádzal a súčasne chránil pred napadnutím. Jedného dňa ju v lese napadla cudzia svorka vlkov. Andrej neváhal a bránil Žofku zo všetkých svojich síl. Zachránil ju, ale vlci ho pri bitke zranili. Dievčina sa o zraneného vlka začala starať. Poobväzovala mu rany a piť mu dávala svoje liečivé ovocné sirupy. Až keď si vlk tretí dúšok zo sirupu odchlípol, zázrak sa stal. Vlčak sa na mladého šuhaja premenil.

„Hav, hav,“ zabrechal Dunčo a rozbehol sa k bráničke. Deduško vstal a pobral sa za ním. „Deduško a čo bolo ďalej?“ opýtala sa Zuzka.

„Len pekne vyčkajte, o chvíľu sa všetko dozviete.“ odpovedal dedko.

Pri bráničke stáli dievčina s mládencom a deduškovi podali fľaštičku. Deduško z fľaštičky urobil do džbána sirupovú vodu a vrátil sa k deťom. Zvedavá Zuzka sa opýtala: „Dedko Večerniček, kto to bol?“

„Vy ste ich nespoznali, deti moje?“ odpovedal. Deti kývali hlavičkami sprava doľava, že nie.

„To boli predsa Žofka s Andrejom. Priniesli nám ochutnať zázračný sirup. Ten, ktorý Andreja vyľiečil a zachránil zo zakliatia.“

Deti sirup vypili a s úsmevmi na tvárach sa po rozprávke rozutekali domov. Deduško pohladkal Dunča po hlave. S radosťou v srdci, že všetko dobre dopadlo, sa pobral do svojej chalúpky.

Vlčie sirupy ešte dlhé roky pomáhali ľuďom. Pili ich mladí aj starí, ženy aj deti. Pili ich na liečbu, proti kľatbám alebo len tak od smádu. A možno o tých VLČÍCH SIRUPOCH viete až dodnes, pokiaľ z vašich lesov nevymizli vlčie cestičky...

Kategória: 2.
Jakub Kohutanič
Trieda: VIII.A
ZŠ, Komenského 2666/16
069 01 Snina

Poklad Polonín – Čemerica purpurová

Kde bolo tam bolo, bola raz chatka pod starou lipou, kde žil chlapček menom Tomáš. Tomáš vyrastal v chudobnej rodine, ale aj napriek tomu bol stále skromný a vďačný za všetko čo mal. O otca prišiel, keď bol ešte malý, mal iba chorú mamu, o ktorú sa každý deň s láskou staral. Veľmi jej chcel pomôcť vyliečiť sa, preto hľadal všetky možné spôsoby liečby.

Jedného dňa počul o zvláštnom kvete, bola to rastlina jedovatá i liečivá zároveň. Bola to Čemerica purpurová. Stačil by jediný lístok z tohto kvetu a Tomášova mamka by bola vyliečená. Preto sa rozhodol, že sa vydá na cestu ďalekú, kde sa zázraky stávajú skutočnosťou. Kde líšky ľuďom dobrú noc dávajú. Poloniny - miesto krásne a čarovné, neskutočne skutočné. Tam na jar určite nájde Čemericu purpurovú.

„Mamka moja, vyliečim vás, na cestu do Polonín sa vydám a liečivý kvet vám donesiem!“ oznámil Tomáš svoje plány. Matka nemala na výber, keďže sa už cítila veľmi zle. „Chod, syn môj, len jednu vec mi sľúb, že sa mi domov zdravý vrátiš.“ Tomáš sľúbil a na cestu sa vydal.

Cestou ďalekou stretol vlčicu, ktorá panikou vykrikla: „Prosím, prosím, stratila som svoje mláďa. Nepomohli by ste mi ho nájsť?“ Tomáš bol zaneprázdnený svojou úlohou, ale pomohol jej. Mláďa našli a vlčica povedala: „Ďakujem, že si mi ho pomohol nájsť. Za to ti dám môj zub. Bude sa ti po ceste hodiť.“

Cestou ďalej Tomáš stretol jednookého sokola. „Pomoc, pomoc! Pomôž mi sa dostať z tejto siete!“ zakričal sokol. Tomáš mu pomohol. „Tu máš moje pero, bude ti cestou užitočné!“ sokol povedal. Tomáš si to pero zobral a vydal sa ďalej. A tak pokračoval vo svojej ceste. Do cesty sa mu priplietol zubor.

„Kam ideš dobrý človek?“ Opýtal sa Tomáša. „Čemericu hľadám,“ odpovedal Tomáš. „Vieš mi pomôcť?“ opýtal sa. „Samozrejme! Už nie si ďaleko!“ zubor povedal. „Ak chceš získať tú rastlinu, tak budeš potrebovať kúsok z kremenca.“ Mohutný zubor svojou silou odvalil obrovský balvan a Tomáš si kúsok zobral. „Ďakujem ti milý zubor, za tvoju pomoc. Ja už musím pokračovať v ceste,“ povedal Tomáš.

Netrvalo dlho Tomáš dorazil na miesto, kde čemerica rástla. Keď tu zrazu pred ním objavil sa strážca - duch Polonín. „Zdravím ťa, Tomáš, čo hľadáš v týchto končinách?“ „Prišiel som po čemericu, pre moju chorú mamku.“ „Viem prečo si tu. Videl som ako si sa správal k mojim kamarátom, ktorí sú tiež strážcovia tohto lesa. Predlož tie dary, ktoré ti moji kamaráti dali - zub z vlčice, pero z jednookého sokola a kúsok kremenca rozbitý kopytami zubra. Za tvoju čestnosť, úprimnosť a ochotu pomôcť si zaslúžiš tento vzácny kvet.“ Natešený Tomáš sa ponáhlal za svojou mamkou, urobil jej čaj a rozprával jej o jeho podivuhodnej ceste.

Martin Michalco, Základná škola s materskou školou Alexandra Duchnoviča Ulič

6. ročník

FOTOGRAFIE POLONÍN

Bývam v Poloninách a spoznávam ich spolu s najlepšimi sprievodcami, ktorí tu prežili večnosť. Spolu s babkou a dedkom, s ktorými chodíme po tých najtajnejších zákutiach. Síce si na tabuliach prečítam informácie, ale od nich počúvam ich vlastné spomienky a zážitky. A nemôžem zabudnúť na svoj fotoaparát. Bez neho ani na krok. Pohodlne sa usad'te a vydajte sa s nami na túru po Poloninách.

Túr po Poloninách začíname v našej obci Ulič, kde si urobím prvú fotografiu miniatúr drevených chrámov. Druhú fotografiu urobím na vojenskom cintoríne, kde sú tie spomienky bolestivejšie. Tretiu, tentokrát veselú, fotografiu cvaknem pri Dverách do Polonín. A pravé dobrodružstvo môže začať. Tu zajac, tu medveď, tu vlk. A aha tam, to je zubor, ozve sa štvrté cvaknutie. Piata snímka patrí storočným stromom. A šiestu snímku nepozerať, keď si hladný. Sú tam plody našich Polonín, ako napríklad rôzne huby, čučoriedky i liečivé rastliny. Je to krásne prostredie.

A tá siedma snímka? Tu nechávam na Vás. Príďte a doplňte ju do albumu Poloniny. Je to krásne prostredie a ešte lepší vzduch.

Autor: Barbora Bajzová

Škola: Základná škola s materskou školou Alexandra Duchnoviča, Ulič 137

Ročník: 5. ZŠ

Komentár: Miniatúry drevených chrámov, vojenský cintorín, Dvere do Polonín, zubor, stromy a plody sú pre mňa šesť divov Polonín. Siedmy div sú pre mňa naši predkovia, ktorí nám dovolili spoznať takúto krásu.

